

POLSKIE TOWARZYSTWO TECHNIKÓW DENTYSTYCZNYCH

Zarząd Główny

INFORMACJA ZG PTTD

Cennik prac protetycznych i ortodontycznych - komentarz

Jak obliczyć wartość wykonywanej pracy?

Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych w okresach kilkuletnich, podejmuje problem kosztów pracy technika dentystycznego oraz cen za wykonywane prace protetyczne i ortodontyczne.

Pierwsza wycena prac dla pracowni protetyki dentystycznej została przedstawiona przez PTTD w maju 1994 r., w oparciu o Zarządzenie MZiOS z dnia 30.09.1985 r. / Nr. KU 1001/255, OPS-02-20/85 z uzupełnieniem i poprawkami OPS-02-20/85 z dn. 09.01.1986, które szczegółowo określa czas i normy zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych przy wykonywaniu prac protetycznych i ortodontycznych /.

Opracowano cenniki dla wykonywanych prac w pracowni podstawowej – A, oraz specjalistycznej - B. **Za podstawę opracowania cen za prace protetyczne przyjęto jedną roboczogodzinę /1 rbg./ za 500 punktów, określając stawkę jednego punktu w złotych.**

W składzie jednej roboczogodziny uwzględniono: wynagrodzenie technika, składkę ZUS, podatek od wynagrodzenia i działalności gospodarczej, koszty lokalowe oraz 10 letnią amortyzację sprzętu / nie uwzględniono wówczas wartości materiałów/. Wyliczona wartość jednej roboczogodziny wynosiła 320 zł.- dla pracowni A oraz 362 zł.- dla pracowni B.

Wysokość honorarium technika dentystycznego jest iloczynem wartości punktowej danej czynności i wartości gotówkowej przyjętej na dany okres.

Wzór przeliczeniowy z 1994 r.:

<u>Lp.</u>	<u>Wyrób protetyczny</u>	<u>Koszt pracy</u> <u>/pkt x 1 rbg. w pkt./</u>	<u>Ilość punktów</u>	<u>Koszt protezy</u> <u>/pracownia A /</u>
1.	Proteza całkowita	7,5 pkt. x 500 pkt.	3750 pkt.	1 200 000 zł.
2.	Proteza szkieletowa	18,0 pkt. x 500 pkt.	9000 pkt.	2 880 000 zł.
3.	Korona porcelanowa	6,0 pkt. x 500 pkt.	3000 pkt.	960 000 zł.
4.	Płytki Schwarza /górną/	7,0 pkt. x 500 pkt.	3500 pkt.	1 120 000 zł.
5.	Aparat blokowy- standard	9,0 pkt. x 500 pkt.	4500 pkt.	1 440 000 zł.

Podane wartości punktowe przeliczamy w zależności typu pracowni A lub B. Przy obliczeniach należy pamiętać o denominacji złotego, którą przeprowadzono w 1995 r. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne w 1994 r. wynosiło 5.328.000,00 zł., a średnie wynagrodzenie technika dentystycznego w państwowych zakładach pracy kształtowało się na poziomie ok. 3.000.000 zł.

W maju 2006 r., ponownie dokonano wyceny kosztów prac protetycznych i ortodontycznych. Dla obliczenia kosztów jednej roboczogodziny przyjęto wydatki związane z wyposażeniem i utrzymaniem pracowni, ilością zużytych materiałów, sprzętu, składki ZUS. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne w I kwartale 2006 r. wynosiło 2530 zł. Koszt jednej roboczogodziny dla prac protetycznych wyliczono na poziomie 29 zł., dla prac ortodontycznych 28,24 zł.

Wzór przeliczeniowy z 2006 r.:

<u>Lp.</u>	<u>Wyrób protetyczny</u>	<u>Koszt pracy</u> <u>/pkt. x 1 rbg. w zł./</u>	<u>Koszt</u> <u>materiałów</u>	<u>Razem / w zł. /</u>
1.	Proteza całkowita	7,5 pkt. x 29 = 217,5	42,83	260,33
2.	Proteza częściowa	6,5 pkt. x 29 = 188,5	38,02	226,52
3.	Naprawa protezy /na zimno/	1,5 pkt. x 29 = 43,5	5,39	48,89
4.	Płytki Schwarza /górną + m./	7,0 pkt. x 28,24 = 197,68	23,80	221,48
5.	Płytki Schwarza /dolną + m./	5,0 pkt. x 28,24 = 141,20	21,61	162,81

W marcu 2009 r. przedstawiony został nowy cennik prac protetycznych i ortodontycznych. Cenę jednej roboczogodziny dla prac protetycznych obliczono w wysokości 44,48 zł., a dla prac ortodontycznych w wysokości 43,75 zł. W kosztach całkowitych uwzględniono także ceny materiałów podstawowych użytych do wykonania danej pracy.

Przeciętne wynagrodzenie w IV kwartale 2008 r. wynosiło 3199 zł.

Wzór przeliczeniowy z 2009 r.:

<u>Lp.</u>	<u>Wyrób protetyczny</u>	<u>Koszt pracy</u> <u>/pkt. x 1 rbg. w zł./</u>	<u>Koszt</u> <u>materiałów</u>	<u>Razem / w zł. /</u>
1.	Proteza całkowita	7,5 pkt. x 44,48 = 333,60	49,41	383,01
2.	Proteza częściowa 8- zębowa	6,5 pkt. x 44,48 = 289,12	41,34	330,46
3.	Naprawa protezy /na zimno/	1,5 pkt. x 44,48 = 66,72	7,14	73,86
4.	Płytki Schwarza /górną + m./	7,0 pkt. x 43,75 = 306,29	28,02	334,27
5.	Płytki Schwarza /dolną + m./	5,0 pkt. x 43,75 = 218,75	28,02	246,77
6.	Wymiana śruby	1,5 pkt. x 43,75 = 65,62	15,32	80,94

We wrześniu 2013 r. przedstawiono nowy cennik z zakresu prac protetycznych i ortodontycznych.

Cześć A.

Przy opracowywaniu części A cennika uwzględniono następujące elementy:

I/ Koszt wyposażenia pracowni:

1. Meble protetyczne m.in.: biurko protetyczne, stół laboratoryjny, stół gipsowy, krzesła protetyczne, pochłaniacz, dmuchawa, lampy stołowe, armatura.

2. Sprzęt w pracowni m.in.: mikrosilnik, obcinarka do gipsu, wyparzarka do wosku, wytwornica pary, mieszadło próżniowe, wibrator stołowy, prasa hydrauliczna, prasa ręczna, sprężarka bezolejowa, odstojnik do gipsu, zestaw polerowniczy z wyciągiem, polimeryzator, naczynie ciśnieniowe do polimeryzacji ortokrylu.
3. Sprzęt drobny: nożyk elektryczny, ramki do puszek, puszki polimeryzacyjne, artykulatory, kleszcze, palniki, miski, nożyki do wosku, narzędzia pomocnicze itp.

Koszty wyposażenia pracowni protetycznej wynoszą 83714 zł.

Koszty wyposażenia pracowni ortodontycznej wynoszą 79077,30 zł.

Obliczenie amortyzacji sprzętu: koszt składnika amortyzujemy w ciągu 10 lat.

Amortyzacja roczna: 10% od kwoty 8371,4 zł, czyli 697,62 zł.- amortyzacja miesięczna dla pracowni protetycznej i odpowiednio 658,98 zł., dla pracowni ortodontycznej.

II/ Koszty lokalowe, media, inne środki:

1. Wynajem lokalu z ogrzewaniem, gaz, energia elektryczna, woda, telefon, internet, księgowość, koszt dowozu i rozwożenia prac, wywóz śmieci, odzież ochronna, środki czystości, środki biurowe, adaptacja pomieszczenia, dokumentacja PPOŻ. i BHP, sprzątanie itp.

Koszty lokalowe, media, i inne dla pracowni protetycznej wynoszą 4338,13 zł miesięcznie.

Koszty lokalowe, media i inne dla pracowni ortodontycznej wynoszą 4222,12 zł miesięcznie.

III/ ZUS/ składka – w kwietniu 2013 r. wynosiła 1026,98 zł.

IV/ URLWMiPB – dokumentacja, zakup kodów, zakup polskiej normy, pakiet, wprowadzenie zmian w URLWMiPB.

Razem koszty wynoszą 2665 zł. Koszt składnika amortyzujemy w ciągu 5 lat / 2665 zł. dzielimy przez 60 m-cy = 44,42 zł /

V/ Płaca - średnia krajowa I kwartał 2013 r. – **3830,78 zł.**

Obliczenie roboczogodziny dla prac protetycznych:

I/ Amortyzacja sprzętu	697,62: 170	4,1
II/ Koszty lokalowe, media	4338,13: 170	25,52
III/ ZUS	1026,98: 170	6,04
IV/URLWMiPB	44,42: 170	0,26
V/Płaca	3830,78: 170	22,53
Razem		58,45

Roboczogodzina dla prac protetycznych w wysokości 58,45 stanowi jedną jednostkę obliczeniową.

Obliczenie roboczogodziny dla prac ortodontycznych:

I/ Amortyzacja sprzętu	658,98: 170	3,87
II/ Koszty lokalowe, media	4222,12:170	24,83
III/ ZUS	1026,98: 170	6,04

IV/ URLW MiPB	44,42: 170	0,26
V/ Płaca	3830,78: 170	22,53
Razem		57,53

Roboczogodzina dla prac ortodontycznych w wysokości 57,53 stanowi jedną jednostkę obliczeniową.

Część B.

Materiały protetyczne.

Wyliczenia kosztów zużycia materiałów, zawierają szczegółowe zużycie materiałów potrzebnych do wykonania pracy protetycznej lub ortodontycznej. Kalkulację przeprowadzono z uwzględnieniem ceny zakupionego materiału, w przeliczeniu na jedną jednostkę zużycia materiału, niezbędnego na każdym etapie wykonywanej pracy. Na przykład:

Dla wykonania jednej protezy wyliczamy cenę zakupionych zębów / w szt./, zużytego środka dezynfekującego / np. 1ml./, proszku i płynu na wykonanie protezy / w gramach, ml./, pumeksu, gipsu, izolatora, itp. Programy komputerowe przeznaczone dla pracowni, po wprowadzeniu danych, zawierają statystyki magazynowe, umożliwiające takie obliczenia.

W podobny sposób postępujemy przy obliczaniu kosztów zużycia sprzętu do obróbki / frezy, separatory, wiertła itp./ . Na przykład: frez do tworzyw sztucznych w wartości brutto 39,33 zł., używamy np. średnio 50 razy, czyli koszt zużycia jednostkowego dla danej pracy wynosi 0,7866.

Program komputerowy przeliczy odpowiednio zużycie sprzętu potrzebnego do obróbki wyrobu.

W przedstawionej kalkulacji zużycia materiałów niezbędnych przy wykonywaniu protezy całkowitej jest zawartych 29 elementów składowych.

Koszty zużycia materiałów wchodzi w skład kosztów bezpośrednich, występujących przy wykonaniu prac protetycznych.

Koszt wykonania prac protetycznych i ortodontycznych:

Wzór przeliczeniowy z 2013 r.:

<u>Lp.</u>	<u>Wyrób protetyczny</u>	<u>Koszt pracy</u> <u>/ pkt. x 1 rbg. w zł./</u>	<u>Koszt</u> <u>materiałów</u>	<u>Razem / w zł. /</u>
1.	Proteza całkowita	7,5 pkt. x 58,45 = 438,37	62,46	500,83
2.	Naprawa protezy / na zimno/	1,5 pkt. x 58,45 = 87,67	16,60	104,27
3.	Aparat blokowy /z modelami/	8,0 pkt. x 57,53 = 460,24	30,25	490,24
4.	Płytki Schwarza /górną + m./	7,0 pkt. x 57,53 = 402,71	19,50	422,21
4.	Wymiana śruby	1,5 pkt. x 57,53 = 86,26	8,77	95,06

Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych, co kilka lat podejmuje się wyliczenia kosztów wykonania wybranych prac protetycznych i ortodontycznych. Pierwsze opracowanie przedstawione w 1994 r., powstało w związku z oczekiwanymi zmianami systemu finansowania ochrony zdrowia. Wyliczenia z 2006 roku, były kierowane dla jednoosobowej pracowni protetyki dentystycznej, przygotowanej do działalności w zakresie wykonawstwa

laboratoryjnego prac refundowanych przez NFZ. Kolejne cenniki prac protetycznych i ortodontycznych, są urealnieniem kosztów, które wynikają ze zmian zachodzących w gospodarce kraju.

Czy przyjęty sposób obliczeń jest w pełni zadowalający? Czy można wprowadzić inne elementy przy obliczeniach? To są pytania, które wymagają dalszej dyskusji i opracowań.

W 1994 r. przeciętne wynagrodzenie wynosiło 5.328.000 zł., proteza całkowita według wyliczeń kosztowała 1.200.000 zł., - co daje w przeliczeniu 4,4 szt. „umownej” protezy, zawartej w pensji. W 2009 r. przeciętne wynagrodzenie wynosiło 3102,96 zł., proteza całkowita według wyliczeń kosztowała 383,01 zł. – co daje w przeliczeniu 8,1 szt. „umownej” protezy w pensji. W 2013 r. – średnia krajowa I kwartału wynosiła 3830,78 zł., proteza całkowita według wyliczeń kosztuje 500,83 zł. – czyli w przeliczeniu 7,6 szt. „umownej” protezy w wynagrodzeniu.

Wynagrodzenie pracującego na etacie technika dentystycznego w Polsce, kształtuje się w przedziale 1600 zł – 3364 zł. /www.wynagrodzenia.pl/, Jakie są zarobki techników dentystycznych prowadzących własną działalność gospodarczą w Polsce? Odpowiedzmy sobie sami na to pytanie.

Jak wyglądają zarobki techników dentystycznych w krajach UE?

Według opracowań serwisu SimplyHired, po przeliczeniu na złotówki: Hiszpania - 90 tys. zł., Włochy - 120 tys. zł., Niemcy – 120 tys. zł., Anglia – 150 tys. zł. rocznie.

Nie jest naszym zamiarem ustalanie cen obowiązujących, ani wpływanie na ich wysokość, chcemy przedstawić Państwu sposób liczenia kosztów podstawowych, kosztów pośrednich i materiałowych.

Obliczenia powstały dzięki zaangażowaniu i doświadczeniu naszych koleżanek i kolegów.

Bardzo dziękujemy tym wszystkim, którzy podjęli się tego zadania.

Opracowanie na podstawie materiałów własnych PTTD, GUS, NTD wydawnictwo Elamed.

Andrzej Wilk

Wiceprezes ZG PTTD

[/pttdvice2@gmail.com/](mailto:pttdvice2@gmail.com)

Olsztyn, dn. 15.12.2013